Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2023/2881

22.12.2023

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2023/2881 VAN DE COMMISSIE

van 20 december 2023

tot oprichting van het Consortium voor de Europese onderzoeksinfrastructuur van de lagefrequentietelescoop (LOFAR-ERIC)

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2023) 8904)

(Alleen de teksten in de Bulgaarse, de Duitse, de Engelse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse en de Poolse taal zijn authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 723/2009 van de Raad van 25 juni 2009 betreffende een communautair rechtskader voor een Consortium voor een Europese onderzoeksinfrastructuur (ERIC) ([1]), en met name artikel 6, lid 1, punt a),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bulgarije, Duitsland, Ierland, Italië, Nederland en Polen hebben overeenkomstig artikel 5, lid 1, van Verordening (EG) nr. 723/2009 bij de Commissie een verzoek tot oprichting van LOFAR-ERIC ("het verzoek") ingediend.

(2) De aanvragers zijn overeengekomen dat Nederland de gastlidstaat van LOFAR-ERIC zal zijn.

(3) Verordening (EG) nr. 723/2009 is bij Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 72/2015 ([2]) opgenomen in de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

(4) De Commissie heeft, overeenkomstig artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 723/2009, het verzoek beoordeeld en is tot de conclusie gekomen dat aan de voorwaarden van die verordening is voldaan. In de loop van de beoordeling heeft de Commissie de standpunten van onafhankelijke deskundigen op het gebied van de effecten van gamma-astronomie, astrofysica, deeltjesfysica, plasmafysica en fundamentele fysica ingewonnen.

(5) De in dit besluit vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 20 van Verordening (EG) nr. 723/2009 ingestelde comité,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Het Consortium voor de Europese onderzoeksinfrastructuur van de lagefrequentietelescoop (LOFAR-ERIC) wordt opgericht.

2. De in artikel 6, lid 3, van Verordening (EG) nr. 723/2009 bedoelde essentiële elementen van de statuten van LOFAR-ERIC zijn opgenomen in de bijlage.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de Republiek Bulgarije, de Bondsrepubliek Duitsland, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Polen.

([1]) PB L 206, van 8.8.2009, blz. 1 (als gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 1261/2013, PB L 326 van 6.12.2013, blz. 1).
([2]) Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 72/2015 van 20 maart 2015 tot wijziging van Protocol 31 bij de EER-overeenkomst, betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden [2016/755] (PB L 129 van 19.5.2016, blz. 85).

Gedaan te Brussel, 20 december 2023.

Voor de Commissie
Iliana IVANOVA
Lid van de Commissie

BIJLAGE

ESSENTIËLE ELEMENTEN VAN DE STATUTEN VAN LOFAR-ERIC

1. **Rechtsvorm en naam**

(Artikel 1 van de statuten van LOFAR-ERIC)

Er wordt een Consortium voor een Europese onderzoeksinfrastructuur opgericht. Dit consortium heeft de rechtsvorm van een Consortium voor een Europese onderzoeksinfrastructuur (ERIC) dat is opgericht uit hoofde van Verordening (EG) nr. 723/2009, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 1261/2013 (hierna "de ERIC-verordening" genoemd), en heeft als naam "LOFAR-ERIC".

2. **Statutaire zetel**

(Artikel 2 van de statuten van LOFAR-ERIC)

LOFAR-ERIC heeft zijn statutaire zetel in Dwingeloo, Nederland (hierna "het gastland" genoemd).

3. **Taken en activiteiten**

(Artikel 3 van de statuten van LOFAR-ERIC)

1. De voornaamste taak van LOFAR-ERIC is ervoor te zorgen dat de LOFAR-infrastructuur op gecoördineerde wijze wordt geëxploiteerd, om zo wetenschappelijk onderzoek van wereldklasse te produceren en verdere ontwikkeling na te streven, met als doel de productiviteit en het effect voor de leden en de internationale wetenschappelijke gemeenschap te maximaliseren en LOFAR-ERIC te positioneren als wereldwijd toonaangevende verspreide onderzoeksinfrastructuur met een langetermijnperspectief, die zowel gevestigd in de landen die lid zijn van LOFAR-ERIC als in andere landen waar LOFAR-ERIC heeft besloten een aantal van zijn faciliteiten te vestigen.

2. In het kader van zijn voornaamste taak verricht LOFAR-ERIC de volgende activiteiten:

   a. waarborgen van een gecoördineerde werking en wetenschappelijke benutting van LOFAR-faciliteiten als samenhangende infrastructuur, op basis van een gezamenlijke langetermijnstrategie en een gezamenlijk beleid, voor maximale wetenschappelijke output en impact voor de leden en de internationale gemeenschap;

   b. de gebruikersgemeenschap effectieve toegang verlenen tot de wetenschapsdiensten van LOFAR-ERIC, waarbij de beginselen van collegiale toetsing en open wetenschap in acht worden genomen;

   c. algemeen beheer van LOFAR-ERIC, met inbegrip van juridische, bestuurlijke en financiële aspecten;

   d. deelname aan door de EU, een of meer nationale overheden of andere derde partijen gefinancierde projecten die in overeenstemming zijn met de doelstellingen van LOFAR-ERIC.

3. Daarnaast kan LOFAR-ERIC de volgende activiteiten uitvoeren:

   a. verder ontwikkelen van de LOFAR-infrastructuur en de bijbehorende faciliteiten en wetenschappelijke capaciteiten nastreven;

   b. een strategische dialoog aangaan om de rol van LOFAR-ERIC in de mondiale wetenschappelijke gemeenschap te optimaliseren;

   c. nieuwe lidmaatschappen en partnerschappen opzetten, zoals uiteengezet in de artikelen 14 en 19;

   d. de belangen van LOFAR-ERIC behartigen ten opzichte van nationale, Europese en internationale belanghebbenden;

   e. aanvullende financieringsbronnen zoeken, met name, maar niet uitsluitend, upgrades en uitbreidingen;

   f. opleiding, voorlichting en internationale samenwerking bevorderen;

   g. alle andere aanverwante activiteiten ontplooien die voor het vervullen van de hoofdtaak nodig zijn.

4. LOFAR-ERIC zal zijn hoofdtaak op niet-economische basis uitvoeren. Onverminderd de geldende regels voor staatssteun kan LOFAR-ERIC beperkte economische activiteiten ontplooien op voorwaarde dat die nauw verbonden zijn met de hoofdtaak en dat de vervulling daarvan niet in gevaar wordt gebracht.

5. LOFAR-ERIC boekt de kosten en ontvangsten van zijn economische activiteiten afzonderlijk en vraagt daarvoor marktprijzen dan wel, wanneer deze niet kunnen worden vastgesteld, de volledige kosten plus een redelijke marge.

4. **Duur en ontbindingsprocedure**

(Artikel 4 van de statuten van LOFAR-ERIC)

1. LOFAR-ERIC wordt voor onbepaalde tijd opgericht, maar kan volgens de procedure van de leden 2 tot en met 6 worden ontbonden.

2. Het besluit tot ontbinding van LOFAR-ERIC wordt door de raad vastgesteld overeenkomstig artikel 27, lid 6, punt d).

3. LOFAR-ERIC stelt de Europese Commissie onverwijld en uiterlijk tien dagen na de vaststelling van het besluit tot ontbinding van LOFAR-ERIC van dit besluit in kennis.

4. Activa die resteren na betaling van de schulden van LOFAR-ERIC worden verdeeld over de leden naar rato van hun jaarlijkse bijdrage aan LOFAR-ERIC op grond van artikel 21.

5. LOFAR-ERIC stelt de Europese Commissie onverwijld en uiterlijk tien dagen na het voltooien van het ontbindingsproces hiervan in kennis.

6. LOFAR-ERIC houdt op te bestaan op de dag van bekendmaking door de Europese Commissie van de passende kennisgeving daarvan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

5. **Aansprakelijkheid en verzekering**

(Artikel 5 van de statuten van LOFAR-ERIC)

1. LOFAR-ERIC is aansprakelijk voor zijn schulden. LOFAR-ERIC is niet aansprakelijk voor risico's die voortvloeien uit de exploitatie van LOFAR-faciliteiten die geen eigendom van LOFAR-ERIC zijn.

2. De leden zijn niet hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van LOFAR-ERIC. De financiële aansprakelijkheid van de leden voor de schulden van LOFAR-ERIC is beperkt tot de waarde van de respectieve jaarlijkse bijdrage van elk individueel lid zoals overeengekomen in de jaarlijkse begroting.

3. LOFAR-ERIC sluit de nodige verzekeringen af ter dekking van alle aan de opbouw en de werking van LOFAR-ERIC inherente risico's.

6. **Toegangsbeleid voor de diensten van LOFAR-ERIC**

(Artikel 6 van de statuten van LOFAR-ERIC)

1. LOFAR-ERIC verschaft en ondersteunt effectieve mogelijkheden voor toegang van gebruikers tot de diensten van LOFAR-ERIC ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek. Deze diensten omvatten onder meer het uitvoeren van observaties, het produceren van wetenschappelijke gegevensproducten, het onderhouden van een publiek toegankelijk archief van wetenschappelijke gegevens, de ondersteuning van gebruikers, en opleiding.

2. De verleende diensten van LOFAR-ERIC worden openbaar bekendgemaakt en gedocumenteerd, samen met de toegangsmogelijkheden, de procedures en de toewijzingscriteria voor die verschillende diensten.

3. Het toegangsbeleid voor alle diensten van LOFAR-ERIC voor wetenschappelijk onderzoek wordt vastgesteld en gevoerd door de raad, de beginselen ervan worden vastgesteld overeenkomstig artikel 27, lid 6, punt b), en de uitvoering ervan wordt bepaald overeenkomstig artikel 27, lid 5, punt e).

4. Met het toegangsbeleid van LOFAR-ERIC wordt gewaarborgd dat het merendeel van het totale aan dienstverlening bestede bedrag van de operationele begroting is bestemd voor de ondersteuning van onderzoek door de mondiale gemeenschap. Wanneer op concurrerende basis open toegang wordt aangeboden, wordt die toegekend door middel van onafhankelijke wetenschappelijke collegiale toetsing.

5. Met het toegangsbeleid van LOFAR-ERIC wordt ook gewaarborgd dat alle leden van LOFAR-ERIC in aanmerking komen voor voorbehouden toegang; zo wordt de aanspraak op delen van de beschikbare mogelijkheden voor gebruikerstoegang tot de diensten van LOFAR-ERIC geregeld.

7. **Beleid inzake wetenschappelijke evaluatie**

(Artikel 7 van de statuten van LOFAR-ERIC)

De activiteiten van LOFAR-ERIC worden ten minste om de vijf jaar geëvalueerd door een onafhankelijk panel van internationale deskundigen. Het evaluatieprotocol (met inbegrip van de doelstellingen, de opdracht, de samenstelling van het panel en de benoemingsprocedure voor panelleden) wordt overeenkomstig artikel 27, lid 5, punt j), door de raad vastgesteld. Het panel brengt verslag uit aan de raad.

8. **Verspreidingsbeleid**

(Artikel 8 van de statuten van LOFAR-ERIC)

1. LOFAR-ERIC faciliteert onderzoek en stimuleert in het algemeen de beginselen van open wetenschap ten opzichte van onderzoeksgegevens.

2. LOFAR-ERIC stimuleert onderzoekers om hun resultaten en gegevens ook via LOFAR-ERIC openbaar beschikbaar te stellen (“open toegang”).

3. Om zijn doelpubliek te bereiken, maakt LOFAR-ERIC gebruik van diverse kanalen, zoals een internetportaal, workshops, aanwezigheid op conferenties, artikelen en nieuwsmedia.

4. Wetenschappelijke gegevens die via LOFAR-ERIC worden gegenereerd, zullen, voor zover dit wettelijk is toegestaan, beschikbaar en openbaar toegankelijk zijn voor alle onderzoekers, wetenschappelijke instellingen en andere belanghebbenden, overeenkomstig het beleid van de raad en in overeenstemming met de beginselen van open wetenschap en met het in artikel 32 uiteengezette gegevensbeleid.

9. **Beleid inzake intellectuele-eigendomsrechten**

(Artikel 9 van de statuten van LOFAR-ERIC)

1. Intellectuele eigendom wordt verstaan in de betekenis zoals gedefinieerd in artikel 2 van het Verdrag tot oprichting van de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom, ondertekend op 14 juli 1967.

2. LOFAR-ERIC stelt zijn eigen beleid inzake intellectuele-eigendomsrechten vast (artikel 27, lid 5, punt h)). LOFAR-ERIC is eigenaar van alle intellectuele eigendom als resultaat van zijn activiteiten overeenkomstig deze statuten, met inbegrip van maar niet beperkt tot door personeel van LOFAR-ERIC geproduceerd intellectuele eigendom onder de voorwaarden die zijn vastgesteld in het beleid inzake intellectuele-eigendomsrechten van LOFAR-ERIC, tenzij dit onder afzonderlijke contractuele overeenkomsten valt of in bindende wetgeving of deze statuten anders is bepaald.

3. Onderliggende intellectuele eigendom van de leden of hun vertegenwoordigende entiteiten blijft hun eigendom. Het wordt waar nodig via specifieke overeenkomsten aan LOFAR-ERIC gelicentieerd.

4. Leden die bijdragen aan hun aandeel in de kosten voor ontwikkelingswerkzaamheden die door andere leden worden verricht, mogen de resulterende intellectuele eigendom vrijelijk voor wetenschappelijke doeleinden gebruiken. Indien een lid van LOFAR-ERIC gebruik wil maken van intellectuele eigendom voor commerciële doeleinden, moet toestemming worden verkregen van het lid dat eigenaar van de intellectuele eigendom is.

10. **Personeelsbeleid**

(Artikel 10 van de statuten van LOFAR-ERIC)

1. LOFAR-ERIC kan personeel in dienst nemen. Het personeelsbeleid van LOFAR-ERIC is onderworpen aan de wetgeving van het land waarin het personeel werkzaam is.

2. De selectieprocedures, de aanwerving en indienstneming voor functies bij LOFAR-ERIC zijn transparant en niet-discriminerend en waarborgen gelijke kansen. Alle vacatures bij LOFAR-ERIC worden openbaar gemaakt.

11. **Aanbestedingsbeleid**

(Artikel 11 van de statuten van LOFAR-ERIC)

1. LOFAR-ERIC behandelt gegadigden voor en inschrijvers op aanbestedingsprocedures gelijk en zonder te discrimineren, ongeacht of ze al dan niet in de Europese Unie gevestigd zijn. In het aanbestedingsbeleid van LOFAR-ERIC worden de beginselen inzake transparantie, niet-discriminatie en mededinging in acht genomen. Gedetailleerde regels voor aanbestedingsprocedures en -criteria worden vastgesteld door de raad.

2. Bij aanbestedingen door leden en waarnemers met betrekking tot de activiteiten van LOFAR-ERIC wordt voldoende rekening gehouden met de behoeften van LOFAR-ERIC en de door de desbetreffende instanties aangegeven technische vereisten en specificaties.